

INFORME COLE SEGURO

A seguridade da educación en Galicia durante o
primeiro trimestre do curso 2020/2021

ÍNDICE

	Presentación Cole Seguro _____	3
	Introducción: Os fondos COVID-19 dispoñibles para educación _____	4
	O investimento do Fondo COVID-19 en educación en Galicia _____	7
	As medidas implantadas nos centros educativos e a satisfacción cidadá _____	10
	Recomendacións de actuación _____	17

Presentación ColeSeguro

A propagación da COVID-19 en España expuxo grandes retos no dereito á educación. O confinamento e o despregamento da educación dixital xeraron un desigual impacto neste dereito de nenos e nenas, agravando as desigualdades preexistentes no ámbito educativo. No marco da nova normalidade, o curso 2020/2021 arrincou xerando grandes interrogantes sobre a forma na que se ía a garantir o dereito á educación, dadas as circunstancias de alta incerteza e as dificultades para garantir a seguridade de toda a comunidade educativa ao retomar a actividade educativa de forma presencial. O 16 de xuño de 2020 o Goberno de España anunciou o investimento de 2.000 millóns de euros para a recuperación en materia de educación, os cales foron distribuídos entre as Comunidades Autónomas en setembro. Ante este escenario a **Plataforma de Infancia** e **Political Watch** axuntaron esforzos no proxecto Cole Seguro, unha iniciativa coa que se **pretende xerar e dar a coñecer información sobre como se está garantindo o dereito á educación para nenos, nenas e adolescentes no contexto da COVID-19.**

Que recursos e medidas públicas adoptáronse para asegurar o dereito á educación neste escenario marcado pola COVID-19? En que se traduciron os fondos COVID disponibilizados nos centros educativos? Como están a percibir estas medidas as familias e os membros da comunidade educativa? Cole Seguro xorde para dar resposta a estas preguntas. O fin último do proxecto é xerar información coa que facilitar un debate público informado acerca da garantía do dereito á educación.

O proxecto Cole Seguro desenvolve a súa acción principalmente en tres eixos que buscan coñecer: o destino do investimento público en educación, a situación na que se atopan os centros educativos e a percepción da cidadanía sobre as medidas adoptadas.

Este informe ofrece unha análise para cada un dos citados eixos con datos relativos á **organización do curso escolar 2020-2021 e ao seu primeiro trimestre en Galicia. Para a súa realización contouse co asesoramento da Plataforma de Organizacións de Infancia de Galicia.**

Cole Seguro conta coa colaboración de diversas entidades da comunidade educativa, persoas expertas en educación, en tratamento de datos e en comunicación, da Fundación Cotec para la innovación, así como do apoio económico da Open Society Initiative for Europe (parte da Open Society Foundations).

Na web **www.coleseguro.es** pode consultarse toda a información acerca deste proxecto, así como o detalle da metodoloxía empregada para realizar as diferentes análises, os resultados e os datos da análise, de forma que poidan ser empregados no debate público e reutilizados para outras investigacións.

Introdución:

Os fondos COVID-19 dispoñibles para educación

O 16 de xuño do ano 2020, a poucos días da finalización do anómalo curso escolar 2019-2020, o Goberno de España aprobou o Real Decreto-lei 22/2020 polo que se regulaba a creación do Fondo COVID-19 por valor total de 16.000 millóns de euros e no que se establecían as regras relativas a súa distribución, tanto por sectores como por Comunidades Autónomas (CCAA). Aínda que non foi ata o 2 de setembro cando se publicou a orde ministerial coa repartición definitiva entre CCAA dos 2.000 millóns de euros correspondentes ao tramo educativo do Fondo COVID-19, os gobernos autonómicos xa coñeceron, a grandes liñas, as cantidades que lles ían a corresponder desde o momento no que comezaron a preparar e xestionar o inicio do curso seguinte.

O primeiro obxectivo de análise de Cole Seguro foi o de procurar coñecer **en que investiron estes recursos os distintos gobernos autonómicos**, tratando de determinar tamén en que cuestións tanxibles traducíronse realmente dito investimento ata a data de peche da análise, o 31 de decembro de 2020.

Este obxectivo viuse obstaculizado por unha serie de cuestións relacionadas, principalmente, coa baixa calidade da información pública dispoñible, derivada dos estándares de transparencia, publicidade e rendición de contas predominantes entre as administracións públicas do Estado español. Con moi poucas excepcións, **a maioría dos gobernos autonómicos non informou de forma clara sobre a súa decisión de repartición do investimento dos recursos provenientes do Fondo COVID-19 do Estado, dificultando con iso o seguimento da execución dos fondos e a análise sobre o aporte adicional dos mesmos**. A Xunta de Galicia facilitou certa información respecto da repartición dos fondos, aínda que esta foi incompleta. A comezos do curso escolar o goberno mostrou a súa intención de levar a cabo investimentos públicos no sector da educación no contexto da COVID-19 por encima dos fondos habilitados polo Goberno central.

Debido a esta falta de información previa, e á ausencia dunha rendición de contas posterior, a análise realizada por Cole Seguro sobre o destino e a execución dos fondos COVID-19 é unha enorme colaxe composta polo sumatorio de múltiples e diversas fontes. As principais foron as comunicacións oficiais das respectivas Consellerías autonómicas de Educación, as comparecencias dos responsables educativos en sede parlamentaria (ou as preguntas parlamentarias respondidas desde as Consellerías), a información extraída das plataformas de contratación pública (de 347 contratos analizados no caso de Galicia), noticias de prensa e o Diario Oficial de Galicia. Todas estas fontes analizáronse para o período comprendido entre o 1 de xuño e o 31 de decembro de 2020.

Como norma xeral seguiu-se un criterio de prudencia á hora de establecer o **vínculo entre os investimentos das CCAA en educación e a resposta á situación excepcional xerada pola pandemia**. En concreto, as partidas que xa se viñesen executando en cursos anteriores e con igual orzamento pola devandita CCAA non foron incorporadas á análise, do mesmo xeito que os contratos en cuxa descrición ou documentación anexa non se fixese alusión algunha a súa vinculación coa COVID-19 ou cuxa vinculación coa pandemia non puidese inferirse claramente de ningún outro modo. A falta de información oficial acerca de cando os investimentos se estaban realizando empregando os recursos extraordinarios achegados polo Fondo COVID-19 fixo imposible ter unha imaxe exacta do criterio de investimento realizado na Comunidade Autónoma, contabilizándose nalgúns casos recursos totais lixeiramente superiores ou inferiores á cantidade transferida polo Estado.

Do mesmo xeito que noutras Comunidades Autónomas, a Consellería de Cultura, Educación e Universidade de Galicia foi contactada polo equipo de Cole Seguro con anterioridade á publicación da análise, co fin de darlle a oportunidade de completalo, corrixilo ou corrobóralo. No momento de peche da publicación, non se recibiu resposta nin datos para Galicia ^[1].

Por último, antes de presentar as principais conclusións da análise orzamentaria realizada, convén lembrar que os fondos analizados por Cole Seguro para este informe son só unha parte dos recursos cos que as CCAA contaron para garantir nos seus territorios o dereito á educación en contexto de pandemia no curso 2020-2021.

[1] Si para os territorios de Andalucía, Aragón, Illes Balears, Extremadura, Región de Murcia e País Vasco.

Aos recursos propios da Comunidade Autónoma uníronse **outros fondos do Estado aparte dos fondos COVID-19** (en concreto, os provenientes dos Programas Educa en Digital [2] e PROA+ 2020-2021 [3]), fondos europeos (FEDER), ademais dos investimentos realizados polas entidades locais. O conxunto dos fondos en materia educativa postos ao dispor de Galicia por parte do Estado representa o 4,31% do gasto público anual en educación por parte desta Comunidade Autónoma (case o 5% para o conxunto das Comunidades).

Gasto en educación por CCAA, repartición dos 2.000 millóns do tramo educativo do Fondo COVID-19 e outros fondos estatais dispoñibles para educación

Comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla	Recursos do Fondo COVID-19 (euros)	Recursos do Programa PROA+ (2020/2021) (euros)	Recursos do Programa Educa en Digital (euros)	Gasto público en educación por CCAA (euros) [4]
Andalucía	591.139.309,95 €	7.991.991,00 €	100.000.000,00 €	8.105.710.000,00 €
Aragón	26.743.453,46 €	2.609.636,00 €	6.500.000,00 €	1.219.199.000,00 €
Canarias	65.880.123,67 €	2.937.018,00 €	10.587.820,15€	1.698.521.000,00 €
Cantabria	21.868.219,20 €	2.178.705,00 €	1.575.000,00 €	588.723.000,00 €
Castilla La Mancha	168.557.898,62 €	3.220.279,00 €	10.041.119,10 €	1.700.148.000,00 €
Castilla y León	64.482.595,41 €	3.213.376,00 €	4.345.002,45 €	2.182.941.000,00 €
Cataluña	337.400.000,00 €	6.793.201,00 €	21.078.390,00 €	6.653.436.000,00 €
Ceuta	9.106.640,62 €	-	-	10.179.800,00 €
Comunidad de Madrid	305.844.689,67 €	5.673.052,00€	13.707.051,95€	5.166.939.000,00 €
Comunitat Valenciana	267.065.140,04 €	5.279.464,00 €	26.366.165,70 €	4.654.896.000,00 €
Extremadura	43.297.000,00 €	2.500.241,00 €	8.605.878,00 €	1.064.100.000,00 €
Galicia	164.366.329,45 €	3.553.748,00 €	8.598.356,45 €	2.442.203.000,00 €
Illes Balears	51.149.699,46 €	3.003.911,00 €	2.028.867,85€	955.167.000,00 €
La Rioja	18.668.884,38 €	2.369.942,00 €	679.865,00 €	290.416.000,00 €
Melilla	6.954.795,67 €	-	-	15.566.200,00 €
Navarra	44.753.471,57 €	3 039 930 00 €	1.513.545,35 €	675.027.000 00 €
País Vasco [5]	127.536.654,57 €	-	3.953.648,20€	2.762.043.000,00€
Principado de Asturias	37.821.381,43 €	2.321.215,00 €	1.734.837,75 €	830.903.000,00 €
Región de Murcia	79.809.873,48 €	3.314.291,00 €	7.010.135,00 €	1.426.659.000,00 €

[2] Convenio entre as CCAA e o Ministerio de Educación e Formación Profesional, o Ministerio de Asuntos Económicos e Transformación Dixital e a Entidade Pública Empresarial Red.es

[3] Programa de Cooperación Territorial para a Orientación, o Avance e o Enriquecemento Educativo.

[4] Información obtida da Estatística do Gasto Público en Educación 2018 do Ministerio de Educación e Formación Profesional (último ano con estatísticas dispoñibles) dispoñible en:

• <http://www.educacionyfp.gob.es/dam/jcr:c8f73732-3bff-4233-a42a-b69f4d40e090/2018-dd-nota.pdf>

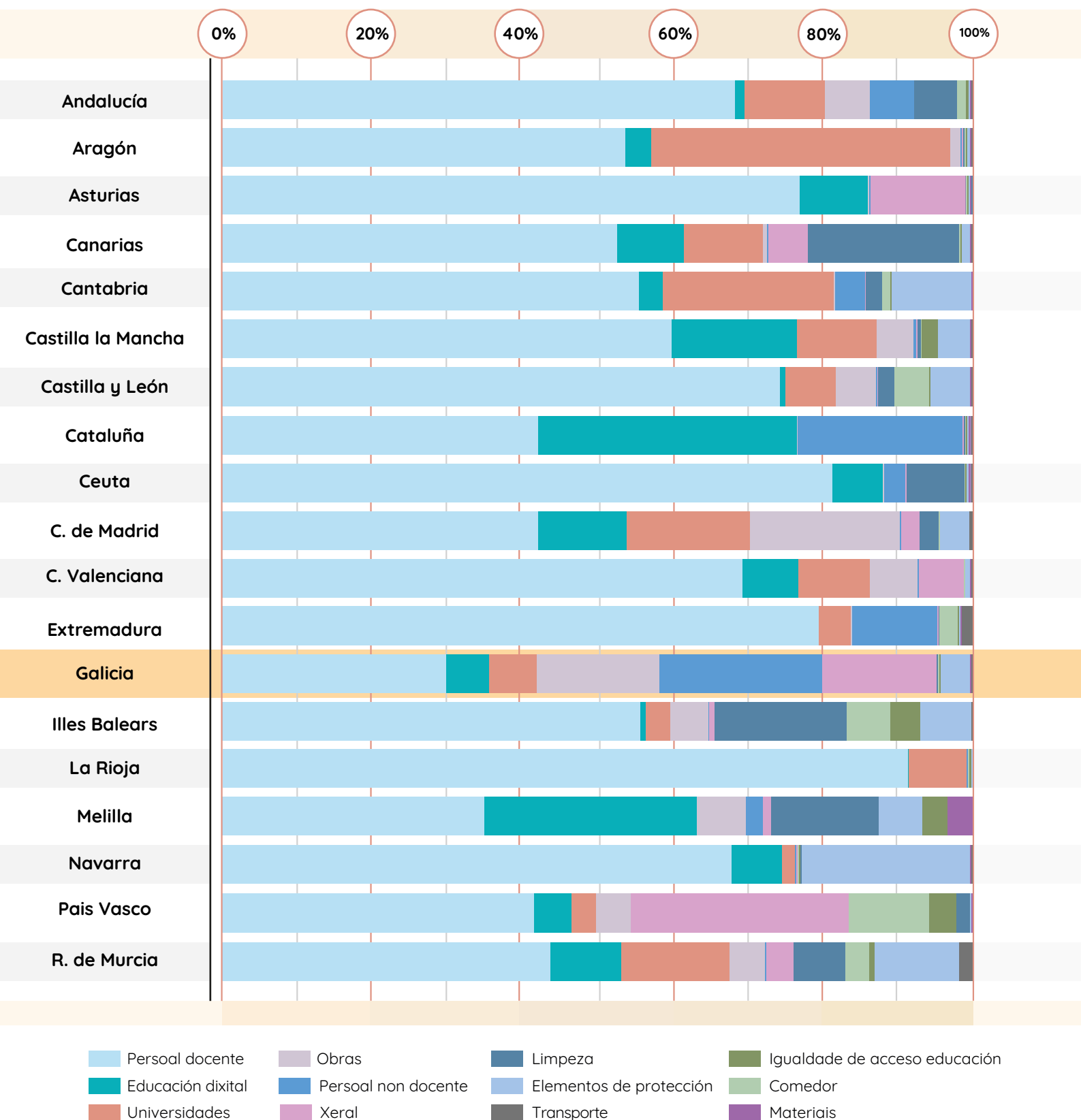
Reflicte o total do gasto público en educación, incluíndo os gastos correntes e de capital pero excluíndo os gastos financeiros. Para Ceuta e Melilla a fonte é Educabase do MEFP, dispoñible en:

• <http://estadisticas.mecd.gob.es/EducaJaxiPx/Datos.htm?pth=/Recursoscon/Gasto/2018//10/&file=gasto01.px>

[5] Os recursos para o País Vasco derivados do programa PROA + (2020-2021) determinanse en conformidade co seu réxime específico e non se tivo acceso á conta acordada.

A primeira conclusión xeral que se obtén da análise do destino do investimento dos fondos COVID-19 por parte das CCAA é a gran diversidade existente entre elas. Os principais trazos comúns a destacar son: **na totalidade de territorios a principal categoría de gasto é o Persoal docente, en 6 dos territorios a educación dixital atópase entre as 3 principais categorías de gasto e dúas das categorías (Materiais e Transporte) non recibiron ningún fondo por parte de 17 dos 19 territorios** analizados.

A partir de aí, cada CCAA optou por unha estratexia de investimento distinto, como pode verse no seguinte gráfico:

O investimento do Fondo COVID-19 en educación en Galicia

Información sobre o investimento asignado				
Fondo COVID-19 na repartición territorial	92.987.530 €			
Investimento identificado relacionado coa COVID-19	164.366.329,45 €			
Porcentaxe de fondos COVID-19 identificados	176,76%			
Núm. de contratos analizados / incluídos	347 / 33			
Programa PROA + (2020/2021)	3.553.748,00 €			
Programa Educa en Digital	8.598.356,45 €			
Gasto público en educación (datos ano 2018)	2.442.203.000,00 €			

Categoría	Investimento vinculado coa COVID-19	% do investimento vinculada coa COVID-19	Media en España de % de investimento vinculada coa COVID-19	Investimento por estudante
Comedor	-	-	1,38%	-
Educación dixital	9.400.000,00 €	5,72%	10,38%	17,51 €
Elementos de protección	7.000.000,00 €	4,26%	2,46%	13,04 €
Xeral	25.000.000,00 €	15,21%	4,09%	46,57 €
Igualdade de acceso educación	-	-	0,61%	-
Limpeza	-	-	3,28%	-
Materiais	-	-	0,01%	-
Obras	27.100.000,00 €	16,49%	6,96%	50,49 €
Persoal docente	48.966.329,45 €	29,79%	55,48%	91,22 €
Persoal non docente	36.000.000,00 €	21,90%	6,31%	67,07 €
Transporte	-	-	0,17%	-
Universidades	10.900.000,00 €	6,63%	8,88%	20,31 €
TOTAL	164.366.329,45 €	100,00 %	100,00 %	306,21 €

Galicia foi das poucas Comunidades Autónomas [6] que anunciou investimentos públicos por encima dos fondos COVID-19 habilitados desde o ámbito estatal, polo que non foi posible a asignación de investimentos específicos aos fondos COVID-19, pero si derivados da situación de pandemia.

[6] Tamén no Principado de Asturias, Castilla-La Mancha e o País Vasco.

Como principais partidas nas que se identificaron investimentos atópanse as seguintes:

Persoal docente

A partida na que máis gasto destinouse en Galicia, do mesmo xeito que o resto de Comunidades Autónomas, foi Persoal docente, con todo en comparación co resto de CCAA esta foi a máis baixa de todas, xa que se destinou só o 29,79% do Fondo COVID, menos da metade da media estatal do 55,48%.

En todas as Comunidades Autónomas nas que se tivo acceso a datos desagregados de contratacións extra de docentes por ciclo educativo (Andalucía, Canarias, Galicia, Comunidad de Madrid e La Rioja) foi maior o número de contratacións para Secundaria que para Primaria. No caso de Galicia esta diferenza é de 644 en Secundaria fronte a 461 en Primaria.

Non se puido coñecer a través da información pública dispoñible a duración das contratacións extraordinarias realizadas en Galicia para responder as necesidades docentes xurdidas pola COVID-19.

Persoal non docente

A segunda partida que máis investimento recibiu en Galicia é a de Persoal non docente, onde o gasto alcanzou 36.000.000€. Non se obtivo información acerca das características do persoal contratado.

Galicia e Cataluña foron as dúas comunidades con maior investimento neste capítulo, destinando ambas un 22% dos fondos, máis de tres veces a media estatal (6,31%).

Obras

A partida de Obras é a terceira á que máis investimento de fondos COVID-19 dedicou Galicia, destinando 27.000.000€ para obras, é dicir, un 16,5% dos fondos.

Galicia é, **só por detrás da Comunidad de Madrid, o territorio onde maior porcentaxe destinouse a este concepto**. Castilla y León é a seguinte comunidade no seu investimento destinando un 6,6%. Esta contía investiuse principalmente en obras de adaptación de espazos para habilitalos e adecualos como aulas, así como a obras para mellorar a ventilación dos espazos, entre outros conceptos.

Por centro este investimento tradúcese en 16.160€ de media por centro escolar, só por detrás da Comunidad de Madrid.

Elementos de protección persoal

A partida de Elementos de protección destaca polo seu alto grao de investimento en Galicia onde alcanza o 4,3% dos fondos fronte ao 2,46% da media de España. Esta é unha das partidas onde hai unha maior diversidade de gasto entre as diferentes Comunidades Autónomas.

Do mesmo xeito que noutros territorios como Canarias, Castilla-La Mancha, Extremadura, Melilla ou Región de Murcia desde a Consellería de Cultura, Educación e Universidade de Galicia optouse por realizar **transferencias monetarias directas aos centros** para que fosen estes quen adquirisen e distribuísen directamente os elementos de protección.

É de destacar o programa posto en marcha pola Xunta de Galicia para a **distribución de máscaras entre o alumnado, por vincularse co programa ordinario de axudas de material escolar** (para os alumnos con maiores necesidades), ampliado neste caso ao resto de alumnado que cumpra uns determinados requisitos de renda per cápita familiar.

Educación dixital

O gasto en **educación dixital** sitúase no 5,7% do fondo, **case a metade do que destinaron de media o resto de Comunidades** (10,38%). Isto implica que Galicia a través dos fondos COVID-19 investiu 17,5€ por estudante en educación dixital (fronte aos 22,25€ de media en España). Esta partida, con todo, púidose ver beneficiada por outros programas como Educa en Digital ou outros proxectos da Consellería de Educación.

Desta partida dedicáronse **9.400.000€ ao plan de continxencia para o ensino non presencial ou semipresencial**, con preto de 55.000 **dispositivos en préstamo**, 34.000 a través de **E-Dixgal** e outros 20.000 **computadores para o alumnado máis vulnerable**.

A execución dos fondos destinados a educación dixital ao final do primeiro trimestre do curso fora dun 73,3%, como a maior parte das CCAA, que se situaban cunha execución superior ao 70%.

Outras partidas sen financiamento

Cabe resaltar que non se identificou ningún investimento dos fondos en Galicia para reforzar os servizos de **Transporte escolar**, os **Materiais** ou os **Programas de Igualdade de Acceso á Educación**, como a contratación de persoal auxiliar para o alumnado con dificultades, profesionais en pedagogía terapéutica ou integración social, programas de bolsas de materiais ou programas de reforzo e axuda a alumnado vulnerable. É preciso destacar que estas partidas puideron verse complementadas con outros fondos non analizados por Cole Seguro recibidos na Comunidade Autónoma (como o programa PROA+ ou Educa en Digital).

Aínda que a partida de **Comedor e Limpeza** tamén se atopa sen fondos asignados hai que ter en conta que a categoría Xeral supón 25 millóns de euros que se destinaron a limpeza e comedor pero descoñécese en que proporción a cada un dos conceptos.

As medidas implantadas nos centros educativos e a satisfacción cidadá

Desde a irrupción da pandemia global en España intuíase que a volta ás aulas de forma presencial para o curso 2020/2021 sería retardadora. As brechas dixital e social evidenciaron que a única forma de non agravar a iniquidade educativa sería garantindo que, a pesar da situación de pandemia, as aulas fosen dos primeiros espazos nos que se retomase a presencialidade e dos últimos en prescindir dela. Con todo, os datos obtidos por Cole Seguro evidencian que as desigualdades seguiron presentes durante o primeiro trimestre do curso 2020/2021..

A continuación ofrécese as principais conclusións das enquisas realizadas por Cole Seguro tanto a representantes da comunidade educativa acerca das medidas implantadas nos centros, como ao conxunto da poboación acerca da satisfacción coas medidas adoptadas. Ofreceuse o detalle dos resultados particulares para Galicia así como a comparativa cos resultados obtidos a nivel estatal nos casos nos que sexa posible.

O inicio do curso 2020/2021 conlevou a apresurada adaptación e adopción de medidas por parte das administracións educativas para garantir o exercicio do dereito á educación con plena seguridade e garantía. Segundo os resultados da enquisa de Cole Seguro, **máis da metade das persoas representantes da comunidade educativa considera que as Administracións Públicas e os centros educativos non realizaron un adecuado diagnóstico nin avaliación da situación durante o final do curso pasado e non realizaron a planificación necesaria nin tomaron as medidas adecuadas para responder ás necesidades expostas pola COVID-19 no ámbito educativo.**

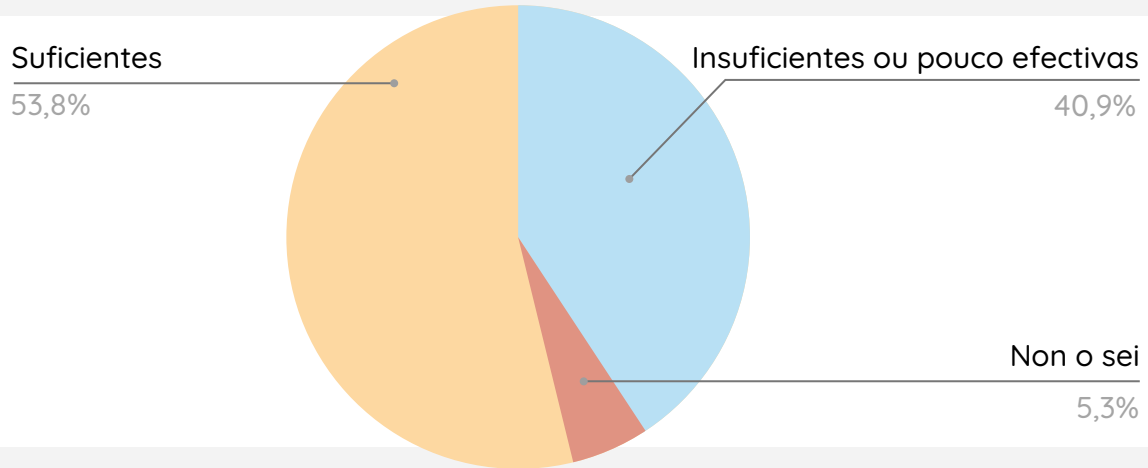
Medidas de seguridade aplicadas

De forma xeral en todo o Estado identifícase que as administracións educativas adoptaron medidas para favorecer a seguridade da educación presencial. Como datos que evidencian estes esforzos, atópase que nun 89% dos centros educativos en Galicia establecéronse grupos de convivencia estables, respectándose nun 85% dos casos sempre ou na maioría das ocasións; nun 60% dos centros habilitáronse novos espazos e aulas para impartir clase (habilitando un 6% dos centros novos espazos noutras instalacións do concello); os protocolos de entrada e saída nos centros e as medidas adicionais de ventilación foron adoptadas na maior parte dos centros (92% e 91% respectivamente) e o 96% dos centros proporcionaron xel hidroalcohólico suficiente para toda a comunidade educativa, independentemente do tipo de centro.

Con todo, en Galicia un 34% dos centros participantes en Cole Seguro indican non reducir o número de estudantes por grupo con respecto ao curso pasado (por debaixo da media estatal do 54%) ou, no que se refire á posta a dispor de máscaras, un 14% do profesorado manifesta que nunca se lle proporcionaron, nunha proporción similar á media estatal (15%). Esta porcentaxe é similar no caso do alumnado (13%).

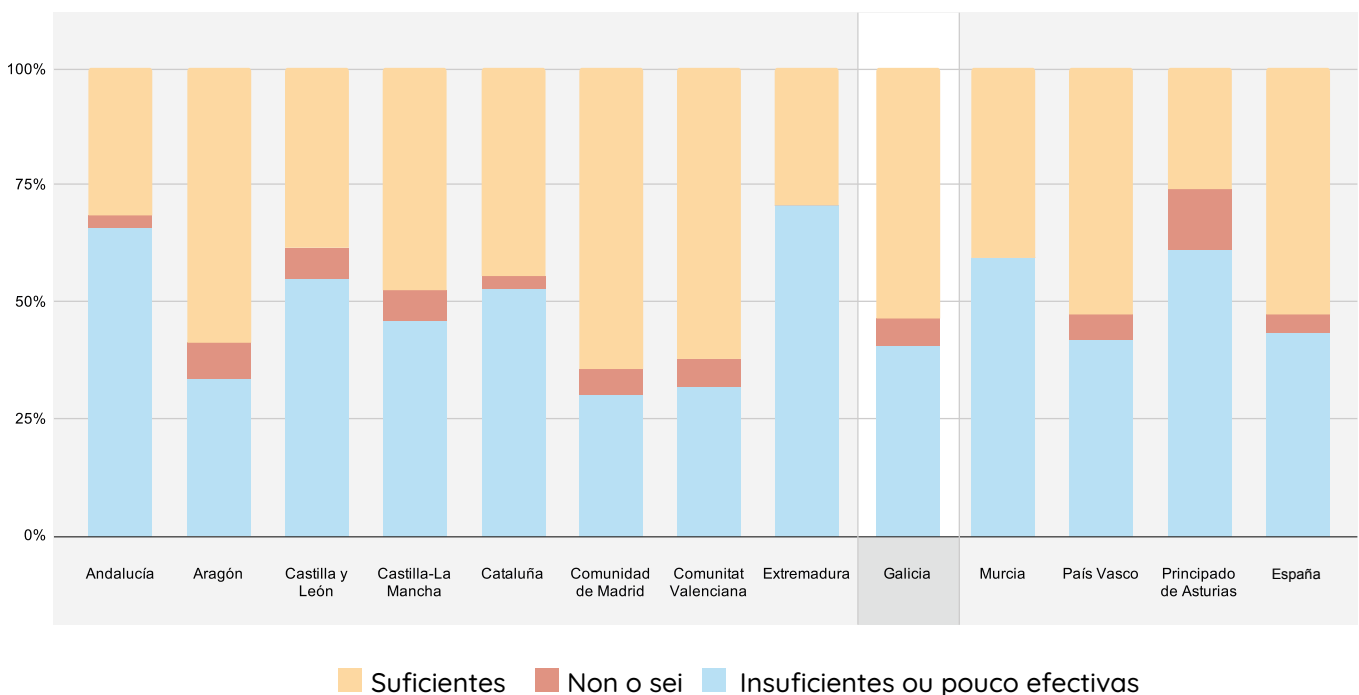
No que se refire á percepción cidadá das medidas implantadas nos centros, en Galicia **máis da metade da poboación enquisada considera que as medidas que se tomaron nos centros educativos ante a COVID foron suficientes, nunha proporción similar á media estatal.**

Sentes que as medidas que se tomaron para garantir a seguridade no centro ante a COVID son...?

En Galicia o nivel de insatisfacción coas medidas adoptadas para facer fronte á COVID-19 sitúase no 41%, lixeiramente superior á media estatal do 40%. A este respecto existen diferenzas considerables entre as Comunidades Autónomas. Destacan Extremadura, Principado de Asturias e Andalucía, nas que máis do 60% das respostas consideran as medidas como insuficientes ou pouco efectivas. Pola contra, Comunidade de Madrid e Comunitat Valenciana destacan porque máis do 60% considéranas suficientes.

Ditame sobre a suficiencia das medidas aplicadas para garantir seguridade nos centros (por Comunidade Autónoma)

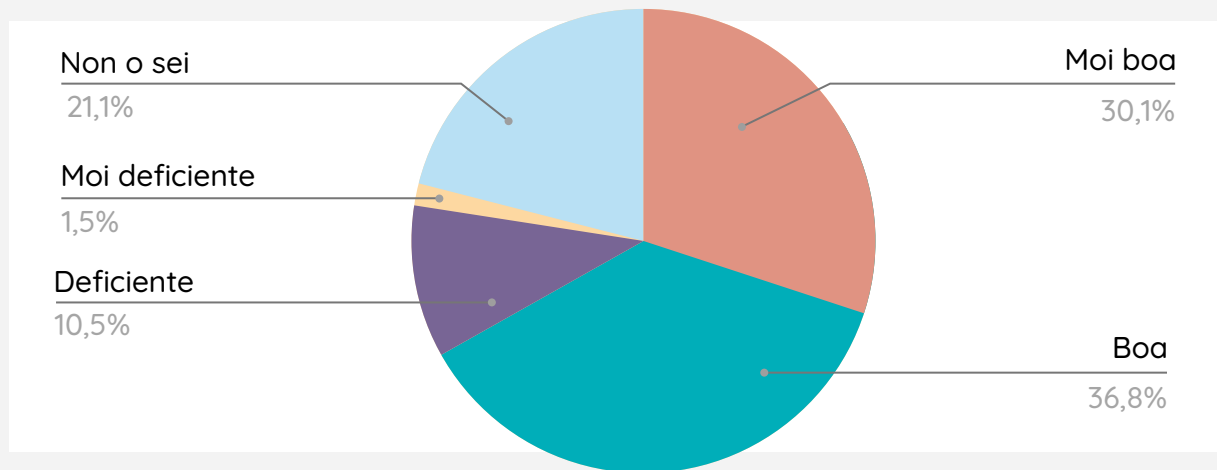
No conxunto de España a satisfacción coas medidas para garantir a seguridade no centro ante a COVID-19 varía substancialmente dependendo do tipo de centro e do nivel socioeconómico da persoa enquisada. En Galicia, mentres que un 49% das respostas provenientes de centros públicos consideran que estas foron suficientes, a porcentaxe aumenta a un 52% nos centros privados e a un 65% no caso dos centros concertados.

Ditame sobre a suficiencia das medidas aplicadas para garantir seguridade nos centros (por nivel de ingresos)

Resposta	Renda alta	Renda media	Renda baixa
insuficientes ou pouco efectivas	26,04%	36,36%	42,28%
Non o sei	5,21%	3,68%	5,79%
Suficientes	68,75%	59,96%	51,93%
Cantidade total	100,00%	100,00%	100,00%

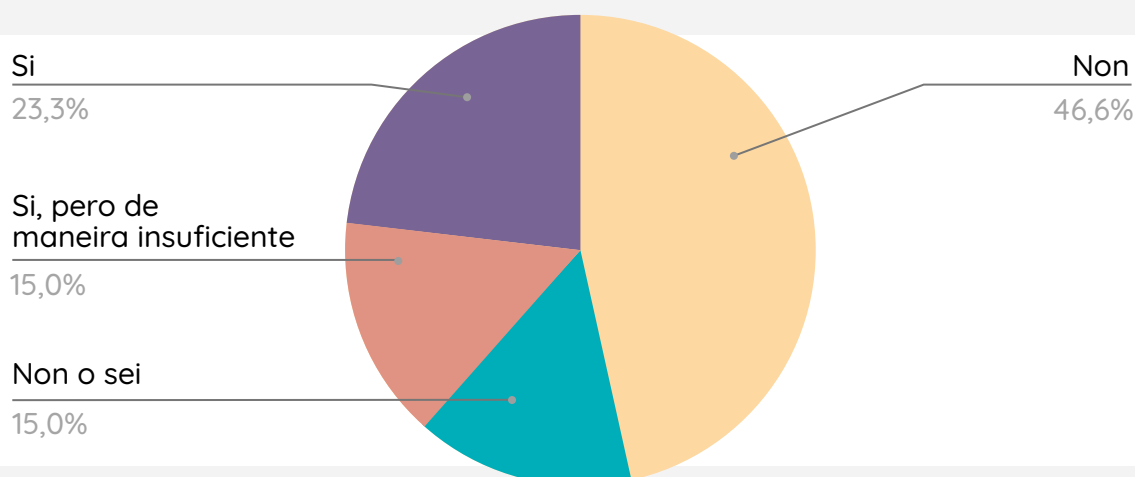
No conxunto de España as persoas coas rendas máis baixas consideran en maior proporción que as medidas adoptadas foron insuficientes ou pouco efectivas, con respecto ás rendas medias e altas.

Como cualificarías a xestión dos rebrotes no teu centro educativo?

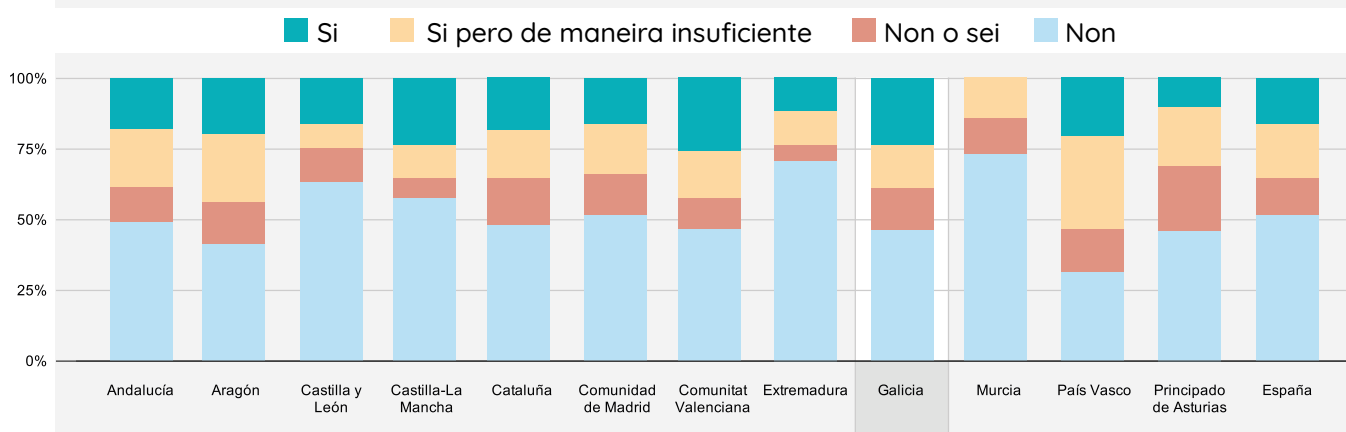

Pola súa banda, o 67% das respostas consideran que a **xestión dos rebrotes** nos centros foi boa ou moi boa, 11 puntos por encima da media estatal (56%). Seguindo a tendencia a nivel estatal de peor valoración nos centros públicos, **en Galicia o 8% da poboación de centros públicos considera que a xestión foi moi deficiente**, mentres que non se obtiveron respostas que cualifiquen a xestión como moi deficiente para centros concertados. Esta valoración en cambio ascende ao 10% no caso de centros privados. A media en España de quen considera que a xestión foi moi deficiente ascende a un 12% en centros públicos, a un 8% en centros concertados e a un 4% en centros privados.

Consideras que a comunidade educativa (País, Nais, Alumnado e Profesorado) puideron participar nas decisións...

Os datos obtidos a través de Cole Seguro indican que a maior participación da comunidade educativa na elaboración de medidas, maior satisfacción con respecto ás medidas adoptadas. Con todo, en Galicia o **47% da poboación considera que a comunidade educativa non puido participar das decisións que se tomaron no centro en canto á COVID-19, a pesar de que esta cifra segue sendo lixeiramente inferior á media estatal (50%)**. A participación da comunidade educativa móstrase de forma similar por tipoloxía. A Región de Murcia, Extremadura e Castilla y León son as comunidades nas que a falta de participación foi especialmente perentoria.

Da mesma forma, en Galicia o **37% da poboación considera que non se lle informou ou non de forma suficiente sobre as medidas tomadas para reducir os riscos pola COVID-19 no seu centro, sendo esta proporción maior en centros públicos, onde ascende a un 51%**.

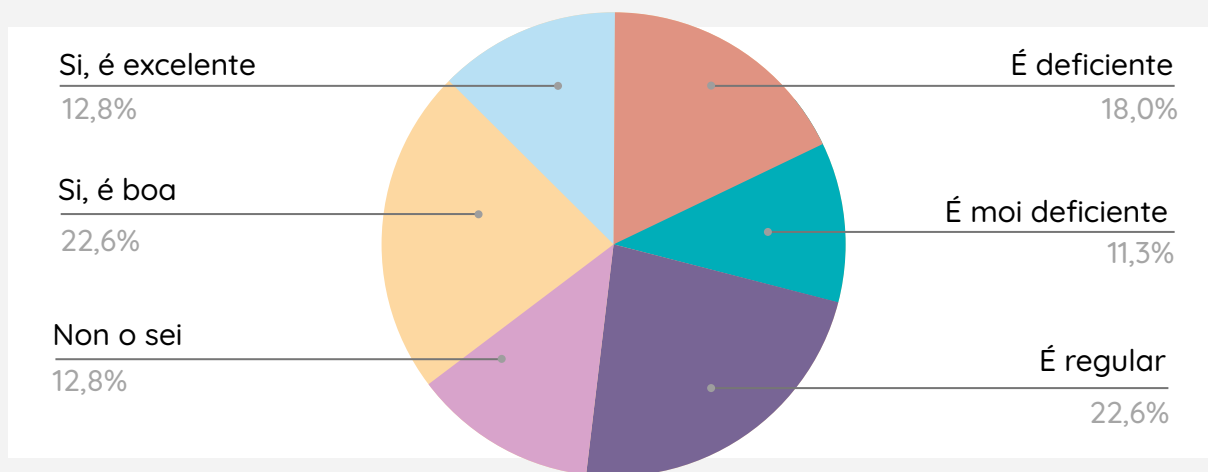
A nivel estatal, existen diferencias significativas entre a percepción de recibir **suficiente información** dependendo do **nivel de renda**.

Resposta	Renda alta	Renda media	Renda baixa
Non o sei	1,06%	0,65%	0,77%
Non me informaron	1,06%	5,83%	9,83%
Si, aínda que non suficientemente	17,02%	29,16%	33,14%
Si, suficientemente	80,85%	64,36%	56,26%

Case o **83%** da poboación enquisada en Galicia manifesta saber a quen contactar no centro educativo no caso de haber un caso positivo, lixeiramente por encima da media estatal (80%). En centros concertados esta porcentaxe ascende ao 94% dos centros.

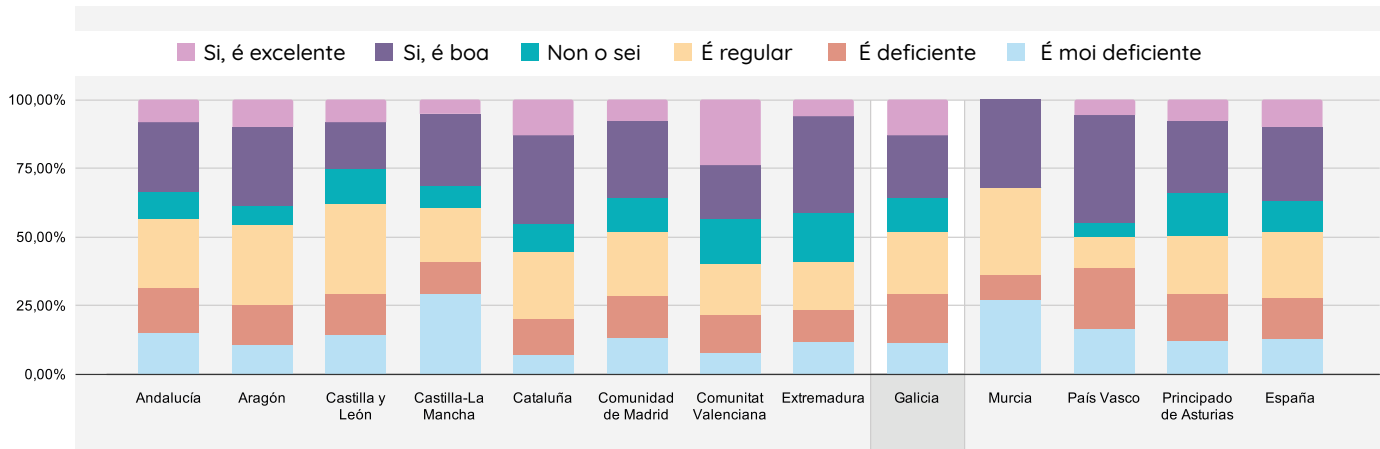
Educación dixital

Consideras que a educación dixital no teu centro é de calidade?
(existencia de equipos adecuados, ferramentas adaptadas, metodoloxías, etc.)

O **52%** da poboación enquisada en Galicia considera que a educación dixital no seu centro é regular ou deficiente, coincidindo coa media estatal. No caso de Galicia un 13% cualifica a educación dixital como excelente, sendo dun 10% a media en España. Móstranse diferenzas significativas por tipoloxía de centro, considerando nun 6% dos centros públicos que a educación é excelente, mentres que esta porcentaxe ascende a un 9% nos centros concertados e a un 24% en centro privados.

Analizando territorialmente a satisfacción coa educación dixital, destacan positivamente Cataluña e a Comunitat Valenciana, onde máis do 40% das respostas considéranas excelente ou boa. Pola contra, a Región de Murcia destaca pola percepción da educación dixital como deficiente ou moi deficiente nun 36% dos casos. No caso de Galicia as valoracións para todos os valores son bastante similares.

Categorías	Tipo de centro			Tipo de renda			Tipo de concello	
	Centro concertado	Centro privado	Centro público	Alta	Media	Baixa	Rural	Urbano
É deficiente	10,63%	8,89%	18,54%	9,47%	14,25%	17,76%	12,24%	15,69%
É moi deficiente	6,98%	6,67%	15,04%	2,11%	11,02%	14,86%	12,24%	12,00%
É regular	19,93%	14,44%	27,01%	25,26%	21,81%	25,68%	36,73%	23,63%
Non o sei	6,64%	10,00%	13,28%	13,68%	10,58%	11,20%	12,24%	10,96%
Si, é boa	32,56%	25,56%	20,29%	31,58%	23,97%	22,97%	20,41%	24,48%
Si, é excelente	23,26%	34,44%	5,84%	17,89%	18,36%	7,53%	6,12%	13,23%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

A nivel estatal **existe unha diferenza significativa por nivel de renda na percepción sobre a educación dixital**. Mentres que as respostas da poboación con rendas máis baixas mostran que a educación dixital é deficiente ou moi deficiente nun 33%, a poboación con rendas máis altas só considéranas nun 12%.

En Galicia o 44% das persoas enquisadas considera que as metodoloxías de ensino non se adaptaron o suficiente ás necesidades do ensino en liña, especialmente no que respecta ao alumnado en situación de vulnerabilidade ou con dificultades de acceso a información.

Pola súa banda, de media en Galicia un 45% dos representantes enquisados manifesta que se facilitaron equipos informáticos ao alumnado para a educación dixital, aínda que nun 19% estes foron insuficientes. Pola súa banda, só un 34% do profesorado manifesta que se lle facilitaron equipos informáticos, aínda que un 7% destes foron insuficientes.

Medidas para garantir a equidade educativa

Un dos aspectos que máis se puxo en evidencia tras a irrupción da COVID-19 é a iniquidade educativa. As desigualdades sociais existentes en España trasládanse ao ámbito educativo provocando un desigual acceso ao dereito á educación. Garantir a igualdade de oportunidades no dereito á educación era un dos grandes retos a abordar durante o primeiro trimestre do curso escolar 2020-2021.

A crise xerada pola COVID-19 supuxo un aumento de gasto en materiais e equipos por parte das familias, que é especialmente preocupante no caso das familias máis vulnerables. En todo o Estado **un 82% das familias manifestaron ter que incrementar o seu gasto en materiais e equipos con respecto a cursos anteriores, sendo máis da metade quen considera que este incremento foi sustancial.**

Atendendo aos datos de Cole Seguro, **un 50% da poboación considera que as medidas aplicadas para que todos os nenos e nenas poidan seguir coa súa educación foron suficientes, fronte ao 44% que considera que non se tomaron medidas ou que estas foron insuficientes.** Estas valoracións son moi superiores á media de España, onde un 37% da poboación considera que as medidas adoptadas foron suficientes para atender a equidade educativa. En Galicia preséntanse diferenzas significativas por tipoloxía de centro: mentres que para os centros públicos un 37% considera que as medidas para garantir a equidade educativa foron suficientes, nos centros concertados ascende ao 50% e nos privados ao 48%.

No conxunto do Estado existe unha diferenza significativa por nivel de renda na percepción sobre as medidas para garantir que todos os nenos e nenas poidan continuar a súa educación. **A poboación coas rendas máis baixas é a que manifesta en maior proporción non sentir que se estean tomando medidas para garantir a equidade educativa.** Fronte ao 11% de rendas altas, atópase o 25% de rendas baixas, que considera que non se levaron a cabo medidas para que todos os nenos e nenas do centro teñan as mesmas oportunidades.

Resposta	Renda alta	Renda media	Renda baixa
Non	10,53%	21,09%	25,34%
Non o sei	11,58%	9,35%	9,48%
Sí	52,63%	47,83%	38,49%
Sí, pero son insuficientes	25,26%	21,74%	26,69%

Impacto emocional

O coronavirus non só tivo un impacto na saúde física da sociedade, senón que xunto á readaptación das actividades cotiás coas medidas de seguridade e o distanciamento social, tivo unha gran repercusión na saúde mental tanto de adultos como de nenas e nenos. **O 82% da poboación considera que as medidas adoptadas para a adaptación á COVID-19 terán algún impacto negativo sobre a saúde mental e o benestar emocional de nenos, nenas e adolescentes.**

Recomendacións de actuación

Equidade educativa

- 1. **Garantir a presencialidade** é clave para non agravar a desigualdade educativa. Débese priorizar que os centros educativos permanezan ofrecendo actividade presencial de forma segura, incluíndo os servizos de comedor, as actividades extraescolares e de reforzo educativo.
- 2. **Garantir a gratuidade na etapa obrigatoria, así como asegurar en todo caso que as familias máis vulnerables non teñan que asumir ningún custo adicional** para a compra de materiais e equipos necesarios, sendo proporcionados desde os centros educativos e adecuando os sistemas de bolsas e axudas ás necesidades xeradas pola COVID-19.
- 3. **Dar máxima prioridade ao seguimento, apoio e reforzo ao alumnado de familias socioeconómicamente vulnerables, con necesidades educativas especiais e dificultades de aprendizaxe**, a través do establecemento e **reforzo de programas de atención educativa**, así como ampliando de forma extraordinaria o persoal dos equipos de orientación educativa e psicopedagóxica, PTSC, profesorado de apoio e atención á diversidade.

Seguridade

- 4. Acentuar os esforzos para que todo o alumnado e persoal dos centros conte con **equipos de hixiene e protección persoal**, facilitando a accesibilidade na adquisición destes materiais nos centros educativos.
- 5. Fortalecer a **cooperación dos centros educativos coas administracións locais e coa Consellería de Cultura, Educación e Universidade** para ampliar e garantir que os espazos onde se imparten clases cumpran coas **distancias de seguridade e a ventilación** adecuadas, coa finalidade de evitala propagación do virus, así como coas condicións idóneas para impartir clase.

Educación dixital

- 6. Dotar aos centros, ao profesorado e ao alumnado de **infraestruturas, dispositivos e plataformas adecuadas** para o desenvolvemento da educación dixital. Esta dotación debe acompañarse da debida **capacitación e formación** tanto do profesorado como do alumnado para a educación dixital, prestando especial atención aos **colectivos vulnerables** para evitar a súa desconexión do proceso educativo.
- 7. Apoiar ao profesorado para o desenvolvemento **de metodoloxías mixtas de aprendizaxe** que contén cun forte compoñente dixital e que poidan ser adaptables ao contexto non presencial, co fin de garantir a continuación das clases e a posibilidade de seguimento das mesmas por parte do alumnado en caso de ter que gardar corentena por contacto con casos positivos.

Saúde mental

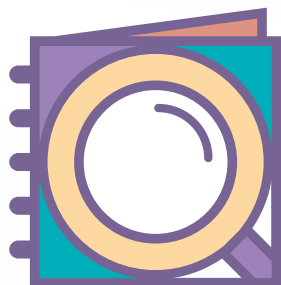
■ 8. Articular un **plan de atención á saúde mental e ao benestar emocional** nos centros educativos, reforzando os programas e o persoal de atención psicolóxica para que este servizo sexa accesible e dea cobertura a todo o alumnado do centro.

Transparencia

■ 9. Ofrecer desde as autoridades educativas competentes unha **información clara, detallada e actualizada sobre o investimento público realizado** para garantir o dereito á educación baixo o contexto de pandemia, precisando as actuacións realizadas debido ás distintas transferencias de fondos recibidas especificamente destinadas a este fin. A ausencia desta información impide o adecuado control sobre as actuacións públicas e **dificulta a medición do aporte adicional dos fondos extraordinarios** postos ao dispor das CCAA.

■ 10. Avanzar desde a publicidade da información pública á accesibilidade da mesma. **Numerosas fontes públicas de información empregadas na presente análise incumpren os máis mínimos estándares de transparencia e acceso a información.** É alarmante que, a día de hoxe, en España aínda existan parlamentos autonómicos ou diarios oficiais sen buscadores avanzados de información, consellerías de educación sen ningunha información de contacto ou plataformas de contratacións autonómicas que non centralicen a información acerca das contratacións públicas realizadas polos concellos do seu territorio.

■ 11. En relación especificamente co acceso á información sobre os contratos públicos, **todas as CCAA deberían ofrecer a información relativa as súas contratacións a través da Plataforma de Contratación do Sector Público** (incluídas Galicia, Andalucía, Cataluña, País Vasco e a Comunidade de Madrid, que actualmente non envorcan alí os seus datos sobre contratos menores). Do mesmo xeito, o obxecto do contrato debería ser suficientemente descritivo como para permitir entender a calquera terceiro que ben ou servizo está a adquirirse. Por último, debería ser obrigatorio informar sobre o tipo de procedemento de contratación seguido (ordinario, urgente, de emerxencia, etc.), así como ofrecer sempre acceso aos pregos da licitación. Sen esta información, o labor de fiscalización externa vese seriamente comprometida.

ColeSeguro

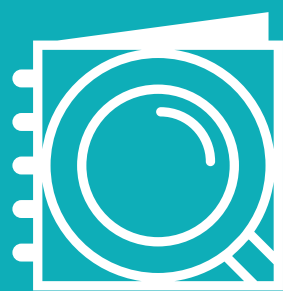
Cole Seguro é un proxecto promovido pola **Plataforma de Infancia e Political Watch**.
Para este informe contamos co asesoramento da **Plataforma de Organizacións de Infancia de Galicia**, así como o apoio económico da **Open Society Initiative for Europe** e a colaboración da **Fundación Cotec para la innovación**.

Fecha de publicación: 16 de marzo de 2021

Contacto:

poig@infanciagalicia.org
info@plataformadeinfancia.org
info@politicalwatch.es

**Cole
Seguro**

www.coleseguro.es